

Fotografering m.v. i retsbygningen er ikke omfattet af forbudet i retsplejelovens § 31, stk. 4. Udvalget nævner, at nogle retter i deres egenskab af administratorer af bygningerne har forbudt fotografering i retsbygningen med henvisning til ordensmæssige hensyn.

Retten må i straffesager kun optage en forklaring på bånd, hvis den afhørte forinden er gjort bekendt hermed, jf. retsplejelovens § 754, jf. § 751, stk. 3. Retsplejeloven indeholder ikke andre bestemmelser om lydoptagelse i retten, men i retspraksis har man sidestillet journalisters og andres brug af båndoptager med fotografering m.v., jf. betænkningen side 125. Dette indebærer, at båndoptagelse m.v. i retslokalet ikke må ske uden rettens tilladelse.

Udvalget anfører, at det formentlig sker yderst sjældent, at retterne tillader journalister eller andre at optage retsmøder på bånd. Det er også yderst sjældent, at domstolene selv optager afhøringer m.v. på bånd.

Der henvises til betænkningen side 125-127.

7.2. Lovforslagets indhold.

Udvalget anfører, at massemediernes informationsformidling efterhånden i vidt omfang bygger på audiovisuelle udtryksformer (fotografier, radio og fjernsyn m.v.), og at det må forventes, at dette fremover vil ske i et endnu videre omfang. De gældende regler i retsplejeloven begrænser således massemediernes muligheder for i retsreportager at bruge formidlingsformer, som offentligheden i øvrigt er vant til. Heroverfor står navnlig hensynet til en rolig afvikling af retssagen og hensynet til de involverede personer.

Udvalget har i lyset heraf overvejet spørgsmålet om at udvide pressens adgang til tegning og optagelse af billeder og lyd i retssale og i retsbygninger.

Billed- og lydoptagelse under retsmøder.

Udvalget finder, at retsmøder af offentlig interesse så vidt muligt bør kunne omtales i massemediernes på den samme måde, som andre begivenheder af offentlig interesse bliver gengivet, men at der må sættes visse grænser af hensyn til bl.a. parter og vidner.

Udvalget anfører, at det i visse sager vil kunne være rimeligt og forsvarligt at tillade, at der optages billeder og lyd fra retsmøderne. Det gælder navnlig i civile sager, der har historisk eller principiel betydning, og hvor der ikke er særlige hensyn at tage til parter og vidner - f.eks. sager, hvor det offentlige er part, eller sager, hvor parterne er indforståede med at blive filmet. Udvalget finder også, at retterne bør være opmærksomme på muligheden for at tillade billed- og lydoptagelse af dele af retsmøderne.

Udvalget anfører endvidere, at det vil være befordrende for den daglige nyhedsformidling, hvis der gives tilladelse til at optage og offentliggøre »genrebilleder« fra retssalen, dvs. billeder, der kan danne baggrund for en retsreportage uden at være en del af referatet af retshandlingen.

»Genrebilleder« kan efter udvalgets opfattelse navnlig tænkes optaget inden retsmødets start og under domsafsigelsen. Efter udvalgets opfattelse vil det næppe krænke de »professionelle« (dommere, advokater, anklagere m.v.) og formentlig heller ikke almindelige tilhørere, at der offentliggøres »genrebilleder«, som er optaget inden retsmødets start. For vidner og parter vil det derimod som regel være belastende at få sit billede gengivet i massemediernes i forbindelse med omtalen af en retssag. Billeder af lægdommere i straffesager og af forurettede i sædelighedssager vil ikke lovligt kunne gengives i medierne, jf. retsplejelovens §§ 1017 b og c.

Offentliggørelse af »genrebilleder«, der er optaget under domsafsigelsen, vil efter udvalgets opfattelse næppe heller krænke dommere, advokater, anklagere m.v. og almindelige tilhørere. Det vil derimod afhænge af sagens karakter, om parterne oplever fotografering m.v. som belastende. Det vil de efter udvalgets opfattelse ofte ikke gøre i civile sager, medmindre der er tale om følelsesbetonede sager. Udvalget finder derimod, at fotografering m.v. under domsafsigelsen i straffesager let vil blive sensationspræget, og at der her må tages hensyn til, at et navneforbud som udgangspunkt ikke gælder efter domsafsigelsen.

Udvalget finder, at retten i alle tilfælde bør sikre, at et retsmøde kan afvikles med den ro og koncentration, som er nødvendig. Der peges bl.a. på den mulighed, at en tilladelse til fotografering m.v. i visse tilfælde gives til enkelte repræsentanter for de tilstedeværende massemedier, som så selv må aftale en fælles brug af optagelserne.

Udvalget anfører, at retten generelt også bør være opmærksom på princippet i retsplejelovens § 182, hvorefter vidner som udgangspunkt ikke må høre forklaringer, som afgives af parter, andre vidner eller syns- og skønsmand.

Udvalgets flertal (12 medlemmer) anfører bl.a., at frygten for, at en øget adgang til billed- og lydoptagelse under retsmøder vil kunne medføre en ukontrollabel udvikling med dårligere presseetik og negativ indflydelse på afviklingen af retsmøder til følge, bør tages alvorligt.

Flertallet finder, at optagelse af billeder og/eller lyd i retssale som hidtil kun bør kunne ske med rettens til-